

หน่วยที่ 8

กฎหมายอุตสาหกรรม ด้านการผลิต และบริการ

แนวคิด

นอกจากการคุ้มครองสิทธิของแรงงานตามกฎหมายแรงงานแล้ว ยังมีกฎหมายสำหรับควบคุมกิจกรรมอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ เพื่อกำกับการดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีมาตรฐาน ได้แก่ การสร้างความปลอดภัยให้แก่แรงงานในภาคอุตสาหกรรม การผลิต การควบคุมการประกอบกิจการไม่ให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม การควบคุมกิจการในอุตสาหกรรมบริการเพื่อสร้างมาตรฐานการดำเนินการที่ดี

สาระการเรียนรู้

- 1 ลักษณะของกิจกรรมอุตสาหกรรม
- 2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการ
- 3 กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- 4 กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมและกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม
 - 4.1 กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานอุตสาหกรรมด้านการผลิต
 - 4.2 กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานอุตสาหกรรมบริการ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- 1 เข้าใจลักษณะของกิจกรรมอุตสาหกรรม
- 2 อธิบายความสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการได้
- 3 ยกตัวอย่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการได้
- 4 สามารถนำความรู้ที่ศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมมาตรฐานอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการได้จริง

ลักษณะของกิจกรรมอุตสาหกรรม

มีการให้นิยามความหมายของคำว่าอุตสาหกรรมไว้ในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายของอุตสาหกรรมว่าหมายถึง “กิจกรรมที่ใช้ทุนและแรงงานเพื่อผลิตสิ่งของหรือจัดให้มีบริการ มักเป็นการประกอบธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องใช้แรงงานและเงินทุนมาก ... หรือเป็นการผลิตสิ่งของจำนวนมากเพื่อการค้าโดยทั่วไป ก็เรียกว่าอุตสาหกรรมได้ เช่น อุตสาหกรรมในครัวเรือน” ส่วนนิยามความหมายของคำว่าอุตสาหกรรมที่ปรากฏในทางกฎหมาย เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมอุตสาหกรรม พ.ศ. 2497 ให้ความหมายของกิจการอุตสาหกรรมไว้ว่า “การทำผลิตภัณฑ์ทุกชนิดไม่ว่าจะใช้เครื่องจักรหรือแรงคนและให้หมายความรวมถึงอุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ...” หรือในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2505 ให้ความหมายของคำว่า กิจการอุตสาหกรรม หมายถึง การอุตสาหกรรม เพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมง การขนส่ง และการจัดให้ความสะดวกหรือการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ตามที่ปรากฏในกฎกระทรวง

ส่วนประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2515 ก็มีการกำหนดลักษณะของ “งานอุตสาหกรรม” เอาไว้ แต่เป็นการระบุรายละเอียดว่างานอุตสาหกรรมได้แก่งานดังต่อไปนี้

1. การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน หรือกิจการอื่นใดที่เกี่ยวกับการขุดค้นแร่ธาตุหรือทรัพยากรธรณีอย่างอื่น

2. การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง ปรับปรุง แปรสภาพหรือทำลาย ซึ่งวัตถุหรือทรัพย์สินและรวมถึงการต่อเรือ การให้กำเนิด แผลงและจ่ายไฟฟ้าหรือพลังงานอย่างอื่น

3. การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุงดัดแปลงหรือรื้อถอนอาคาร สนาบบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ท่าเรือ อุโมงค์ สะพาน ท่อระบาย ท่อน้ำ โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซ หรือประปา หรืองานก่อสร้างอื่นๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของงานก่อสร้างหรือโครงสร้างนั้นๆ

4. กิจกรรมอื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การขนส่งผู้โดยสารหรือสินค้าทางถนน รถไฟ ทางน้ำ ในประเทศหรือทะเล รวมทั้งการขนถ่ายสินค้าที่อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ท่าเรือ หรือโรงพักสินค้า

ฉะนั้น คำว่า “กิจกรรมอุตสาหกรรม” เป็นกิจกรรมที่ครอบคลุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่กว้างขวางมาก และหมายความกว้างไปกว่าคำว่า “โรงงานอุตสาหกรรม” ที่คุ้นเคยกัน โดยคำว่า “อุตสาหกรรม” หมายถึงรวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจใดๆ ที่นำปัจจัยการผลิตมาผลิตเป็น “สินค้า” หรือ “บริการ” ที่ต้องอาศัยเงินทุนและแรงงานเป็นจำนวนมาก

กิจกรรมอุตสาหกรรมมีอยู่หลากหลาย ที่พบในประเทศไทย ได้แก่

- อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- อุตสาหกรรมปิโตรเคมี
- อุตสาหกรรมยานยนต์
- อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง
- อุตสาหกรรมท่องเที่ยว
- อุตสาหกรรมเยื่อกระดาษ กระดาษและสิ่งพิมพ์
- อุตสาหกรรมยา
- อุตสาหกรรมก่อสร้าง
- อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์
- อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า
- อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก
- อุตสาหกรรมอาหาร
- อุตสาหกรรมไม้และเครื่องเรือน
- อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง
- อุตสาหกรรมสิ่งทอ
- อุตสาหกรรมขนส่ง

ฯลฯ

ซึ่งเมื่อพิจารณากิจกรรมอุตสาหกรรมที่มีอยู่จะพบว่ากิจกรรมอุตสาหกรรมสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภทคือ

อุตสาหกรรมการผลิต ได้แก่ อุตสาหกรรมที่มุ่งการนำปัจจัยการผลิตมาผ่านกระบวนการผลิตเพื่อทำให้เกิด **“สินค้า”** เช่น อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี อุตสาหกรรมยา อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น

อุตสาหกรรมบริการ ได้แก่ อุตสาหกรรมที่นำปัจจัยการผลิตมาผ่านกระบวนการผลิตเพื่อให้อยู่ในรูปของ **“บริการ”** เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายแก่ผู้ใช้บริการ เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมขนส่ง อุตสาหกรรมก่อสร้าง เป็นต้น

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการ

กิจกรรมอุตสาหกรรมมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ หากไม่มีการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมที่ดีพอ อาจส่งผลกระทบต่อด้านลบต่อการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ผลกระทบต่อสวัสดิภาพของแรงงาน และปัญหามลภาวะ กฎหมายจึงเข้ามาควบคุมกิจกรรมอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการเพื่อป้องกันผลกระทบทางลบด้านต่างๆ เช่น ด้านสวัสดิภาพแรงงานนั้น นอกจากกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพของแรงงานตามที่ได้กล่าวมาในหน่วยก่อนหน้านี้นี้แล้ว กฎหมายยังกำหนดให้กิจกรรมอุตสาหกรรมจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยต่อแรงงาน ส่วนการควบคุมปัญหามลภาวะนั้น กฎหมายจะเข้ามาสร้างมาตรการควบคุมการดำเนินกิจกรรมอุตสาหกรรมเพื่อลดการปล่อยมลภาวะในพื้นที่นั้นๆ รัฐจึงบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการควบคุมอุตสาหกรรมด้านการผลิตและบริการไว้เป็นภาพรวม

กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

พระราชบัญญัติคุ้มครองความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีบัญญัติและอธิบายไว้แล้วใน **พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541** มาตรา 100 ถึงมาตรา 107 หลักส่วนใหญ่เป็นการคุ้มครองแรงงานทั่วไป ได้ถูกยกเลิกไปแล้วตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2553 และเพื่อประโยชน์ในการวางมาตรการควบคุม กำกับดูแล และบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อป้องกันและรักษาทรัพยากรบุคคลอันเป็นกำลังสำคัญของชาติ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองความปลอดภัยฉบับใหม่ขึ้น คือ **“พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554”** ใช้บังคับในปัจจุบันขึ้นแทน

ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายความว่า “การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสูติอันตรายต่อชีวิต ต่อร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือเกี่ยวกับการทำงาน”¹

จากความหมาย และคำจำกัดความคำว่า ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จึงหมายถึง **นายจ้างทำการป้องกันมิให้ผู้ใช้แรงงาน ซึ่งหมายถึงลูกจ้างที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพที่รับจ้าง และทำงานให้นายจ้าง สามารถทำงานอย่างมั่นคงปลอดภัย ได้รับการป้องกัน และส่งเสริมคุ้มครองด้านชีวิต ร่างกาย จิตใจ สุขภาพอนามัย และอารมณ์ในการทำงาน ดังคำขวัญขององค์การอนามัยโลกที่กล่าวไว้ว่า **อาชีวอนามัยเพื่อทุกคน (Health for all)****

วิธีการที่จะให้ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานได้รับความปลอดภัยในอาชีวอนามัย ซึ่งหมายถึง ปลอดภัยจากอันตรายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ และปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดจากสภาพแวดล้อม ปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดจากเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ในการทำงาน สารเคมีอันตรายต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต การก่อสร้าง และบริการ นายจ้างควรมีความรับผิดชอบและ**ยึดหลักการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัย** ในอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง ดังนี้

1 การจัดการ เนื่องจากความแตกต่างและความสามารถของลูกจ้างแต่ละคน รวมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ อาจแตกต่าง เหมือน หรือใกล้เคียง การดูแลจัดการและควบคุม ย่อมมีความจำเป็นอย่างยิ่งตามหลักที่ว่าใช้คนให้เหมาะสมกับงานและความรู้ความสามารถ

2 การคุ้มครอง ด้วยการปกป้องคุ้มครองป้องกันลูกจ้างที่ทำงานเสี่ยงอันตราย อันอาจเป็นเหตุให้เกิดการบาดเจ็บ เป็นอันตรายแก่กายหรือเสียชีวิตจากการทำงานได้

¹ มาตรา 4 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

3 การป้องกัน ด้วยการดูแลป้องกันมิให้ลูกจ้างทำงานในสภาพแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดเป็นอันตรายต่อร่างกาย ต่อสุขภาพ ได้แก่ การได้รับกลิ่น ฝุ่นละออง และเสียงขณะทำงานเกินเกณฑ์มาตรฐาน อันจะนำมาซึ่งการเจ็บป่วย และเสียชีวิตได้

4 การส่งเสริม คือ การทะนุบำรุงสุขภาพอนามัย รักษาไว้ซึ่งความแข็งแรง ความสมบูรณ์ ในร่างกายของลูกจ้าง และผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบการทุกคน เช่น ให้มีการตรวจร่างกาย เพื่อสุขภาพเป็นประจำทุก 6 เดือน หรือหนึ่งปี มีสถานที่ออกกำลังกายหลังเลิกงาน อันจะทำให้ลูกจ้าง คือผู้ใช้แรงงานอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติและมีความสุข

มาตรฐานในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

กฎหมายให้นายจ้างบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวง²

การบริหารจัดการ และการดำเนินการของนายจ้าง ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ได้แก่ กฎกระทรวงว่าด้วย “กำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2555” ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 9 มกราคม 2556 สรุปสาระสำคัญที่ นายจ้างจะต้องบริหารจัดการและดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับ การป้องกันและระงับอัคคีภัย ตาม กฎกระทรวงซึ่งเป็นกฎหมายบังคับไว้ โดยสรุปดังนี้

1. ในสถานประกอบกิจการทุกแห่งให้นายจ้างจัดทำป้ายข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดับเพลิงและการอพยพหนีไฟ และปิดประกาศให้เห็นได้อย่างชัดเจน
2. สถานประกอบกิจการมีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไป นอกจากปฏิบัติตามข้อ 1 แล้วให้นายจ้างจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยไว้ด้วย และพร้อมที่จะให้พนักงานตรวจความปลอดภัยทำการตรวจสอบได้
3. กรณีนายจ้างสั่งให้ลูกจ้างทำงานที่มีลักษณะเสียงหรืออาจเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยให้นายจ้างแจ้งข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานให้ลูกจ้างทราบก่อนการปฏิบัติงาน
- 4.ให้นายจ้างจัดให้มีเส้นทางหนีไฟทุกชั้นของอาคารอย่างน้อยชั้นละสองเส้นทาง สามารถอพยพลูกจ้างที่ทำงานสู่จุดที่ปลอดภัยได้โดยปลอดภัย ภายในเวลาไม่เกินห้านาที
5. ประตูเส้นทางหนีไฟให้ติดอุปกรณ์แบบบังคับเปิด-ปิดได้เอง ห้ามใช้ประตูบานเลื่อน ประตูม้วน หรือประตูหมุน ห้ามปิดตายแบบใส่กลอน ใส่กุญแจ ผูกหรือล่ามโซ่ หรือทำให้เปิดออกไม่ได้ขณะที่ลูกจ้างทำงาน

² มาตรา 8 วรรคหนึ่ง พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 7 ธันวาคม 2555

6. สถานประกอบกิจการมีอาคารตั้งแต่สองชั้นขึ้นไป หรือมีพื้นที่ประกอบกิจการตั้งแต่สามร้อย ตารางเมตรขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ในสถานประกอบกิจการทุกชั้น
7. นายจ้างต้องจัดให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ สำหรับเส้นทางหนีไฟในการอพยพลูกจ้างออกจาก อาคารหนีไฟ และมีแหล่งจ่ายไฟฟ้าสำรอง ที่สามารถจ่ายไฟฟ้าเพื่อการหนีไฟ และใช้กับอุปกรณ์ ดับเพลิงขั้นต้น หรืออุปกรณ์อื่นที่เกี่ยวข้องเมื่อไฟฟ้าดับ
8. ให้นายจ้างจัดให้มีป้ายบอกทางหนีไฟ ขนาดตัวหนังสือต้องสูงไม่น้อยกว่าสิบห้าเซนติเมตร และ เห็นได้อย่างชัดเจน มีแสงสว่างมองเห็นได้ตลอดเวลา
9. ให้นายจ้างจัดให้มีระบบน้ำดับเพลิง และอุปกรณ์ประกอบเพื่อใช้ในการดับเพลิงขั้นต้นได้อย่าง เพียงพอ
10. ให้นายจ้างจัดป้องกันอัคคีภัยอันอาจเกิดจากแหล่งกระจายตัวความร้อน เช่น กระแสไฟฟ้า ลัดวงจร เครื่องยนต์หรือปล่องไฟที่เกิดลุกไฟกระเด็นถูกวัตถุติดไฟได้ การแผ่รังสีความร้อน การเสียดสี ทำให้เกิดความร้อน การเชื่อมโลหะ เป็นต้น
11. กรณีนายจ้างมีที่เก็บหรือขนถ่ายวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิด จะต้องดำเนินการอย่างปลอดภัย เพื่อป้องกันอัคคีภัย
12. ให้นายจ้างจัดให้มีการทำความสะอาดให้มีการสะสมของเสียที่ติดไฟง่าย อย่างน้อยวันละ หนึ่งครั้ง วัตถุติดไฟง่ายต้องใส่ในภาชนะที่เป็นโลหะ กำจัดของเสียติดไฟง่ายด้วยการเผาในเตาเผา ที่ออกแบบไว้โดยเฉพาะ
13. ให้นายจ้างจัดให้มีระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า สำหรับอาคารที่มีวัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด สิ่งก่อสร้างที่มีความสูงประเภทปล่องควัน เสาธง ถังเก็บน้ำหรือสารเคมี การติดตั้งระบบป้องกันอันตราย จากฟ้าผ่า ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
14. ให้นายจ้างจัดลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของสถานประกอบกิจการรับการฝึกอบรมการ ดับเพลิงขั้นต้น โดยให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรม
15. ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างทุกคนฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟพร้อมกันอย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง ในกรณีที่นายจ้างไม่สามารถดำเนินการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟได้เอง จะต้อง ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้ดำเนินการฝึกซ้อมให้

หน้าที่ของนายจ้าง เพื่อให้เกิดความปลอดภัย

โดยทั่วไป หน้าที่ของนายจ้างต้องบริหารจัดการสถานประกอบกิจการให้เกิดความปลอดภัยต่อลูกจ้าง และสถานที่ทำงาน ตามที่พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานกำหนดไว้ดังนี้

1 จัดดูแลสถานประกอบกิจการและสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน ด้วยการให้ลูกจ้างมีสภาพการทำงานและมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของลูกจ้าง มิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต จิตใจ และสุขอนามัย³

2 ให้ลูกจ้างรู้สภาพของงานที่จะทำล่วงหน้า กรณีนายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ต่อร่างกาย ต่อจิตใจ หรือสุขภาพอนามัยให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นขณะการทำงาน และแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคน ก่อนที่ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน⁴

3 ให้ความรู้แก่ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างให้นายจ้างจัดให้ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้างทุกคนได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้บริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างปลอดภัย

ในกรณีนายจ้างรับลูกจ้างเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน เปลี่ยนสถานที่ทำงาน หรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ ซึ่งอาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัยให้นายจ้างจัดให้มีการฝึกอบรมลูกจ้างทุกคนก่อนเริ่มทำงาน

อนึ่ง คำว่า ผู้บริหารในสถานประกอบกิจการ หมายถึง ลูกจ้างตั้งแต่ระดับผู้จัดการในหน่วยงานขึ้นไป⁵

ให้ความรู้แก่ผู้บริหาร หัวหน้างาน และลูกจ้าง

³ มาตรา 6 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

⁴ มาตรา 14 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

⁵ มาตรา 16 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

4 ติดตั้งเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย ให้นายจ้างติดประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตราย และเครื่องหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และข้อปฏิบัติ ในการป้องกันระงับอัคคีภัย รวมทั้งข้อความแสดงสิทธิหน้าที่ของนายจ้าง และลูกจ้างตามที่อธิบดี กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานประกาศกำหนดในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ⁶

5 ให้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัย ให้นายจ้างจัดและดูแลลูกจ้างให้สวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่ได้มาตรฐานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ถ้าลูกจ้างไม่ยอม สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว ให้นายจ้างสั่งให้อุปกรณ์หยุดการทำงานนั้นจนกว่าลูกจ้างจะสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว ที่จัดให้⁷

6 นายจ้างที่เป็นผู้รับเหมา กรณีนายจ้างเป็นผู้รับเหมาหรือรับเหมาช่วง มีหน้าที่ต้องจัดสถานที่ ทำงานที่ปลอดภัยให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ถูกสุขลักษณะเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้าง ทุกคน เช่นเดียวกับสถานประกอบกิจการ⁸

การควบคุมกำกับดูแลของนายจ้าง

1 เพื่อประโยชน์ในการควบคุม กำกับ ดูแล การดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้นายจ้างดำเนินการดังต่อไปนี้

1.1 จัดให้มีการประเมินอันตราย

1.2 ศึกษาผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มีผลต่อลูกจ้าง

1.3 จัดทำแผนการดำเนินงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม ในการทำงาน และจัดทำแผนการควบคุมดูแลลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

1.4 ส่งผลการประเมินอันตราย การศึกษาผลกระทบ แผนการดำเนินงาน และแผนการ ควบคุมข้อมูล 3 ข้อข้างต้น ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

ในการดำเนินการควบคุม กำกับดูแลของนายจ้างจะได้รับคำแนะนำ และได้รับการรับรองผล การประเมินจาก**ผู้ชำนาญการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน**

⁶ มาตรา 17 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

⁷ มาตรา 22 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

⁸ มาตรา 23 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

ผู้ชำนาญการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน คือบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ชำนาญการจากอธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตามพระราชบัญญัตินี้⁹

2 กรณีสถานประกอบกิจการใดเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง หรือลูกจ้างประสบอันตรายจากการทำงาน ให้นายจ้างดำเนินการดังนี้¹⁰

2.1 กรณี**ลูกจ้างเสียชีวิต**จากการทำงาน ให้นายจ้างแจ้งต่อ**พนักงานตรวจความปลอดภัย**ทันทีที่ทราบด้วยการโทรศัพท์ โทรสาร หรือวิธีอื่นใดที่มีรายละเอียดพอสมควรแล้วให้แจ้งรายละเอียดและสาเหตุเป็นหนังสือภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกจ้างเสียชีวิต

2.2 กรณีสถานประกอบกิจการได้รับความเสียหายหรือต้องหยุดการผลิต หรือมีบุคคลในสถานประกอบกิจการประสบอันตรายหรือได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากเพลิงไหม้ การระเบิด สารเคมีรั่วไหล หรืออุบัติเหตุร้ายแรง ให้นายจ้างแจ้งต่อ**พนักงานตรวจความปลอดภัย**ในทันทีที่ทราบทางโทรศัพท์ โทรสาร หรือวิธีอื่นใดและให้แจ้งเป็นหนังสือระบุสาเหตุอันตรายที่เกิดขึ้น ความเสียหายภายในเจ็ดวัน

2.3 กรณีลูกจ้างประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยตามกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน เมื่อนายจ้างแจ้งการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยต่อสำนักงานประกันสังคมตามกฎหมายเงินทดแทนแล้วให้นายจ้างส่งสำเนาหนังสือที่แจ้งนั้นต่อพนักงานตรวจความปลอดภัยภายในเจ็ดวันด้วย

การแจ้งเป็นหนังสือให้ทำตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด และเมื่อพนักงานตรวจความปลอดภัยได้รับหนังสือแล้ว ให้ดำเนินการตรวจสอบและหามาตรการป้องกันอันตรายโดยเร็ว

พนักงานตรวจความปลอดภัย

การควบคุม กำกับ ดูแล นอกจากจะเป็นหน้าที่ของนายจ้างแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานยังแต่งตั้งตัวแทนให้ปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลสถานประกอบกิจการและการปฏิบัติงานของนายจ้าง ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีชื่อเรียกว่า **“พนักงานตรวจความปลอดภัย”** และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้¹¹

1. เข้าไปในสถานประกอบกิจการ หรือสำนักงานของนายจ้างในเวลาทำการหรือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

⁹ มาตรา 32 และมาตรา 33 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

¹⁰ มาตรา 34 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

¹¹ มาตรา 35 และมาตรา 4 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

2. ตรวจสอบ บันทึกภาพและเสียงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
3. ใช้เครื่องมือในการตรวจวัดหรือตรวจสอบเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ในสถานประกอบการ
4. เก็บตัวอย่างของวัสดุหรือผลิตภัณฑ์ใดๆ ภายในขอบเขตอำนาจ และเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้อง มาชี้แจง รวมทั้งตรวจสอบหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และเสนอแนะมาตรการป้องกันอันตราย ต่ออธิบดีโดยเร็ว

ในกรณีพนักงานตรวจความปลอดภัย พบว่านายจ้าง ลูกจ้างหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน อาคาร สถานที่ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ลูกจ้างใช้จะก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัย แก่ลูกจ้าง ให้พนักงานตรวจความปลอดภัยมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นหยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน แก้ไข ปรับปรุง หรือ ปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในเวลาสามสิบวัน ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จ อาจ ขยายระยะเวลาออกไปได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าวได้¹²

ในกรณีนายจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานตรวจความปลอดภัยดังที่กล่าวมาแล้ว ถ้ามีเหตุ ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานสมควรเข้าไปดำเนินการแทน ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ **พนักงานตรวจความ ปลอดภัย** หรือมอบหมายให้บุคคลใดหรือบุคคลภายนอกเข้าจัดการแก้ไขให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ นายจ้างต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย สำหรับการเข้าจัดการแก้ไขตามจำนวนที่จ่ายจริง¹³

การยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้าง

เพื่อเป็นมาตรการบังคับนายจ้างให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายกรณีพนักงานตรวจความปลอดภัยหรือ บุคคลอื่นเข้าไปดำเนินการด้านความปลอดภัยแทนนายจ้าง หากปรากฏว่านายจ้างไม่ชำระค่าใช้จ่ายตามที่ **กฎหมายบังคับไว้ อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน** มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด อายัด ทรัพย์สินของนายจ้างออกขายทอดตลาดใช้หนี้ที่จ่ายไปแล้วได้เท่าที่จำเป็นตามที่ได้ใช้จ่ายไปจริง

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายจ้างให้เป็น ไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานกำหนด¹⁴

¹² มาตรา 36 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

¹³ มาตรา 37 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

¹⁴ มาตรา 38 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

การคุ้มครองสิทธิของลูกจ้าง¹⁵

1. กรณีที่พนักงานตรวจความปลอดภัยสั่งให้นายจ้างหยุดการผลิต เพื่อทำการแก้ไข ปรับปรุง ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระหว่างหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิตให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างที่เกี่ยวข้องกับการหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิตนั้นเท่ากับค่าจ้างหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดที่ลูกจ้างต้องได้รับ เว้นแต่ ลูกจ้างรายนั้นจงใจกระทำการอันเป็นเหตุให้มีการหยุดการทำงานหรือหยุดกระบวนการผลิต
2. ห้ามนายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง หรือโยกย้ายหน้าที่การทำงานของลูกจ้างเพราะเหตุที่ ลูกจ้างดำเนินการฟ้องร้อง หรือเป็นพยาน หรือให้หลักฐาน หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานต่อพนักงานตรวจความปลอดภัย หรือคณะกรรมการ ตามพระราชบัญญัตินี้หรือต่อศาล

กองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ในพระราชบัญญัตินี้ให้มีการจัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง อยู่ในกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรียกว่า **“กองทุนความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน”** เพื่อเป็นทุนใช้จ่าย ในการดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามพระราชบัญญัตินี้¹⁶ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อการดังต่อไปนี้¹⁷

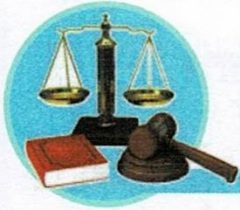
1. เพื่อการรณรงค์ส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และการพัฒนา
2. ช่วยเหลือและอุดหนุนงานของรัฐ สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชนหรือบุคคลที่เสนอโครงการ หรือแผนงานในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา วิจัย และการพัฒนาด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

¹⁵ มาตรา 39 และมาตรา 42 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

¹⁶ มาตรา 44 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

¹⁷ มาตรา 46 พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554

3. ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน และการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการและอนุกรรมการ ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด
4. สนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานตามความเหมาะสมเป็นรายปี
5. ให้นายจ้างกั๊ยมเพื่อแก้ไขสภาพความไม่ปลอดภัยหรือเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ
6. เป็นเงินทดรองจ่ายให้พนักงานตรวจความปลอดภัย แก้ไขปัญหาที่นายจ้างไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง โดยให้บุคคลอื่นเข้าดำเนินการแทนไปก่อน

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุม และกำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรม

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานอุตสาหกรรมด้านการผลิต

กิจกรรมอุตสาหกรรมด้านการผลิตจะมีปัญหาสำคัญให้กับสิ่งแวดล้อมประการหนึ่ง คือ ปัญหามลพิษให้เกิดแก่สิ่งแวดล้อมทั้งทางน้ำ ทางอากาศ ทางดินและน้ำใต้ดิน ทั้งนี้มีกฎหมายที่ควบคุมมลพิษจากกิจกรรมอุตสาหกรรมไว้ดังนี้

1. มลพิษทางน้ำ เช่น

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากโรงงาน พ.ศ. 2560
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดให้โรงงานที่ต้องมีระบบบำบัดน้ำเสียต้องติดตั้งเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์พิเศษและเครื่องมือหรือเครื่องอุปกรณ์เพิ่มเติม พ.ศ. 2547
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง มาตรการควบคุมปริมาณความสกปรกของน้ำทิ้งจากภาคอุตสาหกรรมเพื่อฟื้นฟูคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา พ.ศ. 2551

2. มลพิษทางดินและน้ำใต้ดิน เช่น

- กฎกระทรวงอุตสาหกรรมควบคุมการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดินภายในบริเวณโรงงาน พ.ศ. 2559
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดเกณฑ์การปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน การแจ้งข้อมูล รวมทั้งการจัดทำรายงานผล การตรวจสอบคุณภาพดินและน้ำใต้ดิน และรายงานเสนอมาตรการควบคุมและมาตรการลดการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน พ.ศ. 2559

3. มลพิษทางอากาศ เช่น

- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าปริมาณของสารเจือปนในอากาศที่ระบายออกจากโรงงาน พ.ศ. 2549
- ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดค่าปริมาณเขม่าควันที่เจือปนในอากาศที่ระบายออกจากปล่องของหม้อน้ำของโรงงาน พ.ศ. 2549
- ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 24 (พ.ศ.2547) เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป
- ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฉบับที่ 36 (พ.ศ. 2553) เรื่อง กำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 2.5 ไมครอน ในบรรยากาศโดยทั่วไป

กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมบริการ

อุตสาหกรรมบริการบางประเภทมีกฎหมายเข้ามาควบคุมดูแลกิจกรรมในบางลักษณะให้เกิดความเรียบร้อยและมีมาตรฐานในการดำเนินการ เช่น

1. พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อควบคุมมาตรฐานและคุณภาพการให้บริการของอุตสาหกรรมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อการท่องเที่ยว และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน มีเนื้อหาสำคัญ เช่น

1) กำหนดให้ผู้ประสงค์จะประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวจากนายทะเบียน โดยผู้ขอรับใบอนุญาตต้องวางหลักประกันเพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามกฎหมายนี้

2) ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องแสดงใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ในที่เห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

3) ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวอาจถูกพักใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยว หากไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนด

4) ผู้ที่ประสงค์เป็นมัคคุเทศก์ ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ก่อน โดยต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ มีสัญชาติไทย สำเร็จการศึกษาหรือผ่านการฝึกอบรมในสาขามัคคุเทศก์ และต้องผ่านการทดสอบความรู้ความสามารถในการเป็นมัคคุเทศก์

5) มัคคุเทศก์ต้องไม่ให้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์ทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์แทนตน

2. พระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 เป็นกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและยกมาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรม และกำหนดหลักเกณฑ์ในการประกอบธุรกิจให้เหมาะสมกับสภาพของการประกอบธุรกิจโรงแรมแต่ละประเภท มีเนื้อหาสำคัญ เช่น

1) ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม ต้องมีใบอนุญาตการประกอบธุรกิจโรงแรม ซึ่งใบอนุญาตฉบับหนึ่งใช้กับโรงแรมที่ระบุชื่อไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น

2) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมเปลี่ยนแปลงประเภทของโรงแรม เพิ่มหรือลดจำนวนห้องพักในโรงแรมอันมีผลกระทบถึงโครงสร้างของโรงแรม หรือเปลี่ยนชื่อโรงแรมโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

3) ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมต้องจัดให้มีผู้จัดการภายในโรงแรมมาทำหน้าที่จัดการโรงแรม ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมกับผู้จัดการภายในโรงแรมอาจเป็นบุคคลคนเดียวก็ได้ โดยผู้จัดการมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของโรงแรม เช่น จัดให้มีป้ายชื่อโรงแรมติดไว้หน้าโรงแรม จัดให้มีเลขประจำห้องพักติดไว้หน้าห้องพักทุกห้อง ดูแลเกี่ยวกับความสะอาดและสุขลักษณะของโรงแรม บันทึกรายการต่างๆ เกี่ยวกับผู้พักและจำนวนผู้พักในแต่ละห้องลงในบัตรทะเบียนผู้พัก และเก็บรักษาไว้ตรวจสอบเป็นเวลา 1 ปี

4) หากการดำเนินกิจการของโรงแรมใดไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โรงแรมนั้นอาจถูกสั่งพักใบอนุญาตการประกอบธุรกิจโรงแรมได้ โดยโรงแรมที่ถูกสั่งพักใบอนุญาตจะไม่สามารถประกอบธุรกิจโรงแรมในระหว่างที่ถูกสั่งพักใบอนุญาตได้

3. พระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 เป็นกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมและจัดระเบียบการขนส่งทางถนนด้วยรถ เพื่อให้ระบบการขนส่งทางบกมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ประหยัดและปลอดภัย มีสาระสำคัญดังนี้

1) ผู้ประกอบการขนส่งที่ประสงค์จะทำการประกอบการขนส่ง ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนก่อน และต้องไม่ใช้รถผิดประเภทตามที่ขออนุญาตไว้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

2) ผู้ประกอบการขนส่งจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตประกอบการขนส่ง เช่น จำนวนรถที่ใช้ในการขนส่ง ลักษณะ ชนิด ขนาดของรถ และเครื่องหมายของผู้ประกอบการขนส่ง เกณฑ์น้ำหนักบรรทุก

3) ผู้ประกอบการขนส่งต้องจัดให้มีสมุดประจำรถ ประวัติผู้ประจำรถ และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการขนส่งและอุบัติเหตุที่เกิดจากการขนส่ง

4) ผู้ประกอบการขนส่งต้องดูแลป้องกันมิให้ผู้ขับรถปฏิบัติหน้าที่ขับรถขณะที่มีอาการเมาสุราหรือของมีเมาอย่างอื่น เสพยาเสพติดให้โทษ หรือเสพวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท

5) รถที่จะนำมาใช้ในการขนส่งจะต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยในการใช้งาน มีเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบครบถ้วนถูกต้อง และมีขนาดตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หากรถคันใดมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงหรือมีเครื่องอุปกรณ์หรือส่วนควบไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามที่กำหนด เช่น คิว้นดำ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งระงับใช้ไว้เป็นการชั่วคราวได้

6) ผู้ขับรถต้องมีใบอนุญาตขับรถถูกต้องตามชนิดและประเภทของรถที่ตนเองขับ และต้องมีใบอนุญาตขับรถอยู่กับตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ ไว้แสดงต่อนายทะเบียนหรือผู้ตรวจการเมื่อขอตรวจ

7) ผู้ขับรถต้องแต่งกายสะอาดเรียบร้อยในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ไม่ขับรถในเวลาที่ย่ำแย่หรือจิตใจอ่อนความสามารถ ไม่เสพหรือเมาสุราหรือของมึนเมาอย่างอื่น ยาเสพติด หรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทขณะปฏิบัติหน้าที่ขับรถ

8) ผู้ขับรถต้องไม่ขับรถเกินกว่าจำนวนชั่วโมงที่กฎหมายกำหนด

โดยสรุป **อุตสาหกรรมการผลิตและบริการ** เป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สร้างรายได้เป็นอันดับต้นๆ ของประเทศ แต่ทั้งนี้ หากรัฐจำเป็นต้องเข้ามาควบคุมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการดำเนินกิจกรรมทางอุตสาหกรรม ทั้งในด้านการทำให้เกิดความปลอดภัยหรือสวัสดิภาพของแรงงาน การป้องกันการเกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม การควบคุมมาตรฐานการประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมบริการบางประเภท จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะต้องมีมาตรการต่ออุตสาหกรรมโรงงานด้านการผลิตและบริการที่มั่นคง เพื่อให้การประกอบธุรกิจด้านโรงงานเกิดความเรียบร้อยปลอดภัย อันจะทำให้ประเทศชาติมีรายได้เข้าประเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

